Категорія справи № **159/4966/15-ц: не визначено.**
Надіслано судом: **не визначено.** Зареєстровано: **12.12.2016.** Оприлюднено: **12.12.2016.**

У х в а л а

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

7 грудня 2016 року **м. Київ**

Колегія суддів судової палати у цивільних справах

Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ у складі:

головуючого Луспеника Д.Д.,

суддів: Гулька Б.І., Журавель В.І.,

Закропивного О.В., Хопти С.Ф.,

розглянувши в судовому засіданні справу за клопотанням фірми «Науманн Машини і Палети» про надання дозволу на примусове виконання рішення іноземного суду, за касаційною скаргою фірми «Науманн Машини і Палети» на ухвалу Ковельського міськрайонного суду Волинської області від 19 лютого 2016 року та ухвалу апеляційного суду Волинської області від 12 квітня 2016 року,

в с т а н о в и л а:

У вересні 2015 року фірма «Науманн Машини і Палети» звернулася до суду з указаним вище клопотанням, посилаючись на те, що Арбітражний суд Торгово-Промислової палати Хайльбронн-Франкен та Німецького інституту арбітражу (DIS) 13 липня 2015 року виніс арбітражне проміжне рішення в Арбітражному розгляді № DIS-SV-HN-1/14, яким забезпечив вимоги фірми «Науманн Машини і Палети» до товариства з обмеженою відповідальністю «Брума» (далі - ТОВ «Брума») шляхом накладення арешту на всі активи останнього, заборони розпоряджатись наданим фірмою «Науманн Машини і Палети» технічним обладнанням, а також заборони продавати, передавати, відвантажувати вироблені ТОВ «Брума» піддони третім особам.

Посилаючись на те, що зазначене рішення є проміжним та підлягає негайному виконанню просив клопотання задовольнити.

Ухвалою Ковельського міськрайонного суду Волинської області від 19 лютого 2016 року, залишеною без змін ухвалою апеляційного суду Волинської області від 12 квітня 2016 року, у задоволенні клопотання відмовлено.

Скасовано заходи забезпечення позову, вжиті на підставі ухвали Ковельського міськрайонного суду Волинської області від 2 жовтня 2015 року.

У поданій касаційній скарзі фірма «Науманн Машини і Палети», просить скасувати судові ухвали, посилаючись на порушення судами норм процесуального права, і ухвалити нове рішення про задоволення клопотання.

Касаційна скарга підлягає відхиленню з таких підстав.

Відповідно до п. 1 ч. 1 ст. 342 ЦПК України, розглянувши касаційну скаргу на ухвалу суду, суд касаційної інстанції відхиляє скаргу і залишає ухвалу без змін, якщо судом прийнято ухвалу з додержанням вимог закону.

Відмовляючи у задоволенні клопотання Фірми «Науманн Машини і Палети» про визнання та надання дозволу на примусове виконання на території України арбітражного рішення іноземного суду про вжиття запобіжних заходів, суд першої інстанції, з висновками якого погодився й суд апеляційної інстанції, виходив із того, що обставинами справи не встановлено безспірно наявність арбітражної угоди про передачу справи до арбітражу за місцем знаходження позивача, оскільки існує ніким не скасований договір від 11 січня 2014 року про внесення змін до контракту від 6 лютого 2012 року № 1 щодо підсудності спорів між сторонами Міжнародному комерційному арбітражному суду при Торгово-промисловій палаті України. Крім того, судом взято до уваги при ухваленні оскаржуваного судового рішення, що відповідача ТОВ «Брума» не повідомлено належним чином про арбітражний розгляд справи з питання про вжиття запобіжного заходу.

Колегія суддів погоджується з такими висновками.

Відповідно до ч. 1 ст. 390 ЦПК України рішення іноземного суду (суду іноземної держави; інших компетентних органів іноземних держав, до компетенції яких належить розгляд цивільних чи господарських справ; іноземних чи міжнародних арбітражів) визнаються та виконуються в Україні, якщо їх визнання та виконання передбачено міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, або за принципом взаємності.

Судами установлено, що 20 жовтня 2014 року фірма «Науманн Машини і Палети» звернулася до Арбітражного суду Торгово-Промислової палати Хайльбронн-Франкен та Німецького інституту арбітражу (DIS) з арбітражним позовом до ТОВ «Брума» з вимогами про зобов'язання передати отримане технічне обладнання та установки, сплати штрафу та відшкодування збитків згідно укладеного між сторонами інвестиційного контракту від 6 лютого 2012 року № 1.

Зазначеним Арбітражним судом 13 липня 2015 року видано розпорядження про застосування у даній справі запобіжних заходів щодо майна арбітражного відповідача ТОВ «Брума», яким накладено майновий арешт на всі активи ТОВ «Брума», заборонено цьому товариству розпоряджатися, продавати, дарувати, відчужувати або вчиняти будь-які інші дії щодо наданого йому позивачем технічного обладнання та установок, а також заборонено продавати (передавати, відвантажувати) вироблені ТОВ «Брума» піддони третім особам.

16 вересня 2015 року фірма «Науманн Машини і Палети» звернулася до Ковельського міськрайонного суду Волинської області із клопотанням про визнання та надання дозволу на примусове виконання на території України вказаного розпорядження запобіжних заходів Арбітражного суду Торгово-Промислової палати Хайльбронн-Франкен та Німецького інституту арбітражу (DIS) від 13 липня 2015 року.

Згідно довідки Арбітражного суду розпорядження запобіжних заходів вступило у юридичну силу відразу і підлягає негайному виконанню.

Ухвалою Ковельського міськрайонного суду Волинської області від 2 жовтня 2015 року заяву фірми «Науманн Машини і Палети» задоволено, накладено арешт на всі активи та банківські рахунки ТОВ «Брума», заборонено ТОВ «Брума» розпоряджатись наданим йому фірмою «Науманн Машини і Палети» технічним обладнанням та установками (продавати, дарувати або вчиняти інші дії), заборонено ТОВ «Брума» продавати / передавати / відвантажувати вироблені ним піддони третім особам.

Таким чином, суди дійшли висновку про те, що на час вирішення судом питання про можливість визнання та надання в Україні дозволу на примусове виконання розпорядження іноземного арбітражного суду в Україні Ковельським міськрайонним судом Волинської області фактично здійснено такі ж самі запобіжні заходи, які просив вчинити позивач.

Нью-Йоркською конвенцією про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень від 10 липня 1958 року (далі - Нью-Йоркська конвенція), в якій Україна бере участь з 8 січня 1961 року,

основоположним принципом визначено, що держава, що її підписала, зобов'язана визнавати іноземні арбітражні рішення обов'язковими та виконувати їх.

Нью-Йоркська конвенція, презюмуючи обов'язковість арбітражного рішення, передбачає вичерпний, що не підлягає розширеному тлумаченню, перелік підстав, за яких компетентний суд може відмовити у визнанні та виконанні арбітражного рішення.

Цей перелік міститься у ст. V Нью-Йоркської конвенції, а також вони перелічені у ч. 2 ст. 396 ЦПК України. Оскільки обов'язковість та виконуваність арбітражного рішення презюмується міжнародним та національним законодавством, тягар доведення наявності таких підстав покладається на сторону, яка заперечує проти визнання та виконання арбітражного рішення (п. 1 ст. V Нью-Йоркської конвенції).

Відповідно до ст. 35 Закону України «Про міжнародний комерційний арбітраж» арбітражне рішення, незалежно від того, в якій країні воно було винесено, визнається обов'язковим і при поданні до компетентного суду письмового клопотання виконується з урахуванням положень цієї статті та ст. 36 цього Закону.

Згідно з вимогами ст. 36 зазначеного Закону у визнанні або у виконанні арбітражного рішення, незалежно від того, в якій державі воно було винесено, може бути відмовлено лише:

1) на прохання сторони, проти якої воно спрямоване, якщо ця сторона подасть компетентному суду, у якого просить визнання або виконання, доказ того, що:

одна із сторін в арбітражній угоді, зазначеній у ст. 7, була якоюсь мірою недієздатною; або ця угода є недійсною за законом, якому сторони цю угоду підпорядкували, а в разі відсутності такої вказівки, за законом держави, де рішення було винесено; або

сторону, проти якої винесено рішення, не було належним чином сповіщено про призначення арбітра чи про арбітражний розгляд або з інших поважних причин вона не могла подати свої пояснення; або

рішення винесено щодо спору, не передбаченого арбітражною угодою, або такого, що не підпадає під її умови, або містить постанови з питань, що виходять за межі арбітражної угоди; проте, якщо постанови з питань, охоплених арбітражною угодою, можуть бути відокремлені від тих, які не охоплюються такою угодою, то та частина арбітражного рішення, яка містить постанови з питань, що охоплені арбітражною угодою, може бути визнана і виконана; або

склад третейського суду або арбітражна процедура не відповідали угоді між сторонами або, за відсутності такої, не відповідали закону тієї держави, де мав місце арбітраж; або

рішення ще не стало обов'язковим для сторін, або було скасовано, або його виконання зупинено судом держави, в якій або згідно із законом якої воно було прийнято; або

2) якщо суд визнає, що:

об'єкт спору не може бути предметом арбітражного розгляду за законодавством України; або

визнання та виконання цього арбітражного рішення суперечить публічному порядку України.

У п. 12 постанови Пленуму Верховного Суду України від 24 грудня 1999 року № 12 «Про практику розгляду судами клопотань про визнання й виконання рішень іноземних судів та арбітражів і про скасування рішень, постановлених у порядку міжнародного комерційного арбітражу на території України» роз'яснено, що клопотання про визнання й виконання рішень іноземних судів (арбітражів) суд розглядає у визначених ними межах і не може входити в обговорення правильності цих рішень по суті, вносити до останніх будь-які зміни.

Відповідно до п. 12.1 контракту від 6 лютого 2012 року № 1 (мовою оригіналу) «в случае возникновения спорных ситуаций стороны должны пытаться прийти к соглашению путем дружеских переговоров, в случае невозможности дело передаётся на рассмотрение в Арбитражный суд по месту

нахождения истца в соответствии с регламентом коммерческого арбитража, решения которого обязательны и окончательны для обеих сторон».

У матеріалах справи міститься копія договору, укладеного 11 січня 2014 року про те, що п. 12.1 контракту від 6 лютого 2012 року викладено в іншій редакції, а саме: (мовою оригіналу) «в случае возникновения спорных ситуаций стороны должны пытаться выйти к соглашению путем дружеских переговоров, в случае невозможности дело передается на рассмотрение в Международный коммерческий арбитражный суд при Торгово-промышленной палате Украины в соответствии с регламентом коммерческого арбитража, решение которого обязательны и окончательны для обеих сторон».

Суди дійшли висновку, що відсутні відомості про те, що зазначені зміни до контракту не підписані та не укладені сторонами, оскільки їх недійсність не встановлена у встановленому законом порядку. Крім того, суд врахував сумніви позивача щодо дійсності внесених змін до арбітражної угоди та дійшов правильного висновку про те, що до компетентного суду в межах даного провадження не входить вирішення питань щодо вказаних правовідносин.

Також правильним є висновок судів про те, що доводи представника позивача про належне вручення документів іноземного арбітражу та повідомлення відповідача про арбітражний позов не впливає на висновки суду про відмову у задоволенні клопотання фірми «Науманн Машини і Палети», оскільки безспірної арбітражної угоди між сторонами у справі не існує, відсутнє рішення державного суду про визнання недійсною редакції п.12.1 контракту від 6 лютого 2012 року № 1, а отже відсутні підстави для примусового виконання рішення Арбітражного суду Торгово-Промислової палати Хайльбронн-Франкен та Німецького інституту арбітражу (DIS). При цьому, суд розглядає клопотання про визнання й виконання рішень іноземних судів (арбітражів) у визначених ними межах і не може входити в обговорення правильності цих рішень по суті, вносити до останніх будь-які зміни.

Доводи касаційної скарги висновків судів не спростовують.

Відповідно до п. 1 ч. 1 ст. 342 ЦПК України, розглянувши касаційну скаргу на ухвалу суду, суд касаційної інстанції відхиляє скаргу і залишає ухвалу без змін, якщо судом прийнято ухвалу з додержанням вимог закону.

Оскільки судом повно та всебічно з'ясовано дійсні обставини справи, надано належну оцінку зібраним у ній доказам, ухвалено законні й обґрунтовані рішення, подану касаційну скаргу слід відхилити, а оскаржувані ухвали залишити без змін.

Керуючись ст. ст. 336, 342 ЦПК України, колегія суддів судової палати у цивільних справах Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ

у х в а л и л а:

Касаційну скаргу фірми «Науманн Машини і Палети» відхилити.

Ухвалу Ковельського міськрайонного суду Волинської області від 19 лютого 2016 року та ухвалу апеляційного суду Волинської області від 12 квітня 2016 року залишити без змін.

Ухвала оскарженню не підлягає.

Головуючий **Д.Д. Луспеник**

Судді: **Б.І. Гулько**

В.І. Журавель

О.В. Закропивний

С.Ф. Хопта